

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

30.11.2020

с.Старое Дрожжаное

№ 633

2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында мәгарифне үстерү Муниципаль программасын раслаутурында

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының муниципаль программаларын эшләү һәм тормышка ашыру буенча Методик рекомендацияләрне раслау турында» 2015 елның 17 ноябрендәге 453 номерлы карагы нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында мәгарифне үстерү Муниципаль программасын расларга.

Башкарма комитет житәкчесе

Д. Э. Сатдинов

Татарстан Республикасы
Чүпрэле муниципаль районы
Башкарма комитетының
30.11 2020 ел. № 633
каары белән расланган

**2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районында
мәгарифне үстерү программы паспорты**

Программаның исеме	2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районында мәгарифне үстерү программы (алга таба - Программа)
Программаны эшләүче	«Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлгеге» МКУ
Программаның максаты:	Чүпрэле муниципаль районы территориясендә төп гомуми белем бирү программалары буенча гомуми белем бирүне оештыру һәм аның сыйфатын күтәрү, балаларның барлык категорияләре өчен сыйфатлы белем алуğa тигез мөмкинлекләр тәэммин итү. 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясенең төп нигезләмәләрен нәтиҗәле гамәлгә ашыру.
Программаның төп бурычлары:	-төп гомуми белем бирү программалары буенча мәктәпкәчә, башлангыч, төп һәм урта гомуми белем бирү буенча муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру; - гомуми белем өчен федераль дәүләт мәгариф стандартларын керту һәм тормышка ашыру; - район икътисадын инновацион үстерү таләпләренә туры килә торган гомуми белем сыйфатын арттыру; - Чүпрэле муниципаль районы методик хезмәтенең югары квалификацияле кадрлар составын булдыру; - гомуми белем алу өчен заманча куркынычсыз шартлар тәэммин итү; - укучыларның һәм тәрбияләнүчеләрнең сәләтләрен, сәләтләрен күрсәтү һәм үстерү өчен шартлар тудыру, шәхси һәм социаль үз-үзен тормышка ашыру өчен шартлар тудыру; - район өстенлекләре нигезендә балаларны һәм яшьләрне тәрбияләүнең һәм аларга өстәмә белем бирүнең муниципаль системасын үстерү; 14 яшьтән 30 яшькә кадәрге яшьләрнең үз-үзен тормышка ашыру, социаль яктан аякка басу өчен шартлар

	<p>тудыру;</p> <ul style="list-style-type: none"> - гомуми белем бирү учреждениеләрендә укучыларның һәм тәрбияләнүчеләрнең сәламәтлеген саклауны тәэмин итә торган программаларны гамәлгә ашыру.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2021-2025 еллар
Программаның төп چаралары исемлеге	<p>Программаны үтәү چаралары системасына билгеләнгән юнәлешләрне гамәлгә ашыруны һәм кәтелгән нәтижәләргә ирешүне тәэмин итүче комплекслы چаралар керә.</p> <p>1. Мәктәпкәчә белемнен эффективлығын арттыру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәктәпкәчә белем бирү хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеген арттыру механизмнарын эшләү һәм гамәлгә керту; - мәктәпкәчә белем бирүнен төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыручи учреждениеләрнен матди-техник базасын ныгыту, учреждениеләрне ресурслар белән тәэмин итү, үсеш мохите төзүгә заманча таләпләрне исәпкә алыш; - мәктәпкәчә белем бирүнен эчтәлеген, оештыру рәвешләрен, ысуулларын һәм технологияләрен камилләштерү; - аерым белем бирү ихтияжлары булган балаларга мәктәпкәчә белем бирү системасын киңәйтү һәм камилләштерү; - төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыруучы учреждениеләргә йөрми торган мәктәпкәчә яштәгә балаларны укытуда һәм тәрбияләүдә гайләләргә ярдәм итү рәвешләрен киңәйтү; <p>2. Мәгарифнең заманча моделен түбәндәге юллар аша төзү:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бала шәхесенең бербәтен гармонияле үсешен һәм аның заманча социаль-икътисадый киңлеккә унышлы интеграцияләнүен тәэмин итүче һәркем өчен мөмкин булган һәм сыйфатлы белем бирүдә халық ихтияжларын ин тулы канәгатьләндерү; Мәгариф белән идарә итү системасының нәтижәлелеген күтәрү; - заманча мәгълүмат технологияләрен куллану вәкаләтләрен бүлешү һәм белем бирү процессы субъектларының мөмкин кадәр күбрәк санын мәгариф белән идарә итүгә җәлеп итү нигезендә идарә итү системасын демократлаштыру һәм камилләштерү; - төрле дәрәҗәдәге белем бирү программаларын

	<p>гамәлгә ашыручи интеграцияләнгән мәгариф учреждениеләре модельләрен керту;</p> <ul style="list-style-type: none"> - бердәм белем бирү киңлеге кысаларында мәгълүмат-коммуникация технологияләрен нәтижәле файдалану нигезендә мәгариф белән идарә итү системасын камилләштерү; <p>3. Белем бирү процессында һәм иҗтимагый институтларда катнашуучыларның барысын да жәлеп итеп, белем бирү сыйфатын бәяләүнең ачык, киң муниципаль системасын формалаштыру.</p> <p>4. Белем бирудан заманча шартларын тудыру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - муниципаль мәгариф учреждениеләре биналарын һәм корылмаларын төзүне тәэммин итү, аларга якын территорияләрне заманча таләпләр нигезендә төзекләндерү; - мәгариф системасының фәнни-методик потенциалын үстерү, аның төрле фәнни учреждениеләр белән элемтәләрен нығыту, фән вәкилләрен мәгариф учреждениеләрендә эшләргә жәлеп итү; <p>5. Мәгариф учреждениеләрендә иминлек шартларын тәэммин итү.</p> <p>6. Мәгариф системасының кадрлар потенциалын түбәндәге юллар аша үстерү:</p> <ul style="list-style-type: none"> - белем бирү эшчәнлеген фәнни-методик һәм матди-техник тәэммин итүне модернизацияләүне; - педагогик һәм идарә итү кадрларының һөнәри компетентлышының күтәрүнен муниципаль системасын үстерү; - педагогик бергәлекнен корпоратив-һөнәри культурасын формалаштыру; - һөнәри бергәлекләрне үстерү, шул исәптән базада ресурс үзәкләрен, методик берләшмәләрне. <p>7. Яңа буын дәүләт белем бирү стандартларына күчү нигезендә мәгариф учреждениеләрен тәмамлаучыларның төп компетентлышының формалаштыру, заманча белем бирү стандартларын һәм технологияләрен керту;</p> <p>8. Мәктәп укучыларының балансланган кайнар туклануын, медицина хезмәтен һәм спорт белән шөгыльләнүен сыйфатлы оештыруга нигезләнгән яңа сәламәтлек саклау технологияләрен файдалануда системалы алымнар керту;</p> <p>9. Муниципаль мәгариф системасын мәгълүматлаштыруны үстерү:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Татарстан Республикасында электрон белем»
--	---

	<p>мәгълүмат системасын керту һәм киң куллану;</p> <ul style="list-style-type: none"> - барлық дәрәжәдәге мәгариф системасын үстерү өчен информацион ярдәм - мәгариф белән идарә итүдән, укыту процессының фәнни-методик ярдәменнән алып, укыту процессы предметларының мәгълүмат қультурасын арттыруга кадәр; <p>10. Сәләтле балалар белән эшләү системасының нәтижәлелеген арттыру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компетенциягә нигезләнгән караш керту һәм профиль, дистанцион уку үсеше нигезендә студентларның белем маршрутларының үзгәрүчәнлеген арттыру өчен шартлар тудыру; - сәләтле һәм югары белемле балаларга ярдәмнен яна рәвешләрен үстерү; - сәләтле укучыларга грант ярдәме курсату; -сәләтле балаларның һөнәри компетентлыгын арттыру; -сәләтле балалар өчен олимпиадалар, фестивальләр, конференцияләр, ярышлар, форумнар һәм слетлар оештыру һәм уздыру; - сәләтле балаларга, ата-аналарга һәм алар белән эшләүче педагогларга психологик-педагогик ярдәм курсату. <p>11. Мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен уңайлы шартлар тудыру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен сыйфатлы белем алу мөмкинлеген арттыру (шул исәптән дайми уку йортларына интеграцияләнү өчен шартлар тудыру) - мөмкинлекләре чикләнгән балаларны укыту процессында дистанцион технологияләр үстерү; мөмкинлекләре чикләнгән студентларны һөнәри житәкчелек итү өчен шартлар тудыру; - мөмкинлекләре чикләнгән балалар белән эшләүче балаларга, ата-аналарга һәм укучыларга психологик һәм педагогик ярдәм; - ата-аналарны һәм балаларны инклузив белем бирүгә әзерләүгә юнәлтелгән проектларны тормышка ашыру.
Программаны башкаручылар	<ul style="list-style-type: none"> - "Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге" муниципаль казна учреждениесе - белем бирү оешмалары, - ата-аналарның ижтимагый берләшмәләре; - балалар ижтимагый оешмалары.

Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре	<p><u>Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 яштән 7 яшкә кадәрге балалар өчен мәктәпкәчә белем бириүнең һәркем өчен мөмкин булын тәэммин итү • Мәктәпкәчә белем бириү федераль дәүләт белем бириү стандартларын гамәлгә ашыру • Мәктәпкәчә белем бириү учреждениеләренең педагогик персоналның профессиональ осталығын арттыру • Инновацион белем һәм методик комплекслар керте, ике дәүләт телен укыту сыйфатын күтәрү • Мәжбүри фәннәр буенча БДИның урта баллын арттыру (рус теле -75 балл, математика - 66 балл) • Өстәмә белем бириү программаларын колачлаган 5-18 яшьлек балалар өлешенең 75 %-ка кадәр артуы. • Республика, бөтен Россия, халықара чараларда жинүче һәм призер булган балаларның өлешен гомуми катнашучылар саныннан 42% ка арттыру. • Муниципаль мәгариф оешмаларында 35 яшкә кадәрге яшь укытучылар өлешен 11,3% тан 15% ка арттыру. <p>Һәр гражданның ихтыяжларына һәм ихтыяжларына туры китереп, һәркем файдалана алырлык туләүсез гомуми белем, өстәмә белем һәм балаларны тәрбияләү муниципаль программаны гамәлгә ашыруның соңғы нәтиҗәсе булып тора. Алга киткән мәгариф системасын формалаштыру киләчәккә инвестиацияләр булып тора, чөнки үз-үзен тормышка ашырырга сәләтле яшь буын районның, республиканың, илнең социаль-икътисадый үсешен тәэммин итәчәк.</p>
--	---

2020 нчы елның 1 иче сентябрена мәгариф системасының агымдағы торышы
мәктәпкәчә белем бириү оешмаларының гомуми саны - 28 данә – (шул исәптән 8 башлангыч мәктәп-балалар бакчасы);

Мәктәпкәчә белем алган балаларның гомуми саны - 526 кеше. (48,2%);

2020 елда Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында 29 гомуми белем бириү учреждениесе эшли, аларда 2055 кеше укый. Шулардан: башлангыч - 8, төп - 3, урта - 18.

Авылда 8,3 кеше сыйдырышлы. (узган уку елында - 8,5 кеше).

“Укытучы-укучы” мөнәсәбәте: авыл буенча - 4,03 кеше. (узган уку елында - 4,31 кеше).

Барлық мәктәпләр дә беренче сменада укый.

Гомуми белем бирү системасын кадрлар белән тәэммин итү - 758 кеше, шулардан педагогик хезмәткәрләр - 482 кеше. (мәктәп хезмәткәрләренең гомуми санының 63,59%ы). 482 педагогик хезмәткәрләрнең 364е - укутучылар, шуларның 324е - югары белемле. (89,01%);

- гомуми белем бирү учреждениеләрендә пенсия яшендәге эшләүче укутучыларның гомуми саны – 42 кеше (11,5%);
- гомуми белем бирү учреждениеләрендә эшләүче 35 яшькә кадәрге укутучыларның гомуми саны - 41 кеше (11,3%);
- уку йортларының гомуми саны - 33 гомуми белем бирү учреждениесе (шул исәптән 3 филиал);

Грантларны откан 4 мәктәп укутучысы ай саен 7000-10000 сум хезмәт хакына естәмә акча ала, 7 методист 130 мең сум грант отты.

Мәжбүри фәннәр буенча БДИ нәтиҗәләре: рус теле-68,5; математика-65,64 (уртacha республика күрсәткечләре: рус теле-74,67; математика -59,5).

Профильле белем бирүнен гомуми колачы-66,3%.

29 гомуми белем бирү оешмасы компьютер техникасы белән тәэммин ителгән, бер компьютерга 3,5 укучы туры килә. Бүгенге көндә «Интернет» чөлтәренә 17 мәктәп, ВОЛС буенча 12 мәктәп тоташтырылган. Компьютер паркының тузуы-60 % .

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның “1 нче номерлы Иске Чүпрәле урта гомуми белем бирү мәктәбе” муниципаль бюджет мәгариф учреждениесе электрон белем бирү компетенциясенең үзәге булып тора.

2020 елда укуту һәм укуту-курсәтмә жиһазлары қуелган: уку процессын тәэммин итү өчен, 603 данә - 420565,20 сум.

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның гомуми белем бирү учреждениеләренә 17 маҳсус «Дети» автобусында йөртү 10 елдан ким булган эш елы белән 13 база мәктәбенә 17 автобус маршруты буенча башкарыйлды. Транспорт 264 студентның үзәгенә алган. Маршрутның гомуми озынлыгы 298,6 км.

Мәгариф сыйфаты белән идарә итүнен нәтиҗәлелеген күтәрүнен мөһим юнәлешләреннән берсе - «Сәләтле балалар» программасын гамәлгә ашыру. Чүпрәле муниципаль районны мәгариф системасында һәр белем бирү учреждениесендә талантлы балаларны эзләү, ачыклау, үстерү, аларга ярдәм итү һәм аларга ярдәм итүнен тармаклы системасы төзелгән. Сәләтле балалар белән эшләү системасы фәнни җәмгыятыләр кебек структур берәмлекләр аша гамәлгә ашырыла. Сәләтле балалар белән ин масштаблы һәм социаль әһәмиятле вакыйга - мәктәп укучылары өчен Бөтенrossия һәм Республика Олимпиадасы. Ел саен районның сәләтле балалары Республика олимпиада үзәгендә олимпиадаларга әзерлек буенча профильле сменаларда катнашыла.

Сәләтле балалар белән эшләү буенча база мәйданчыкларының дайми эшләве, укучыларның Бөтенrossия һәм республика олимпиадаларында катнашунының нәтиҗәлелеге нәтиҗәсе, 2016 ел белән чагыштырганда, 10 %ка күтәрелде.

Республика һәм бөтенrossия, төбәкара, халыкара дәрәҗәдәге фән олимпиадаларында катнашуның нәтиҗәлелеге(эффективлыгы).

ел	2016	2017	2018	2019	2020
катнашучылар саны	34	42	67	77	68
жинүчеләр hәм призёрлар саны	9	14	18	23	25
катнашу эффективлыгы, %	26,5	33,3	26,9	29,9	36,7

Программа кысаларында чаralар

№ т/б	Программа чаralарының исеме	Еллар буенча гамәлгә ашыру сроклары				
		2021	2022	2023	2024	2025
1. Мәктәпкәчә белем бирү системасын үстерү hәм аның нәтижәлелеген арттыру						
1.1	"Ивушка" Зур Аксу балалар бакчасы МБДОУ бинасын капиталь ремонтлау.			7273,78 мен.сум.		
1.2.	«Шланга балалар бакчасы» МБДОУ бинасына капиталь ремонт			7273,78 мен.су м.		
1.3	«Түбән Чәке балалар бакчасы» МБДОУ бинасына капиталь ремонт				7273,78 мен.су м.	
1.4.	Предмет-үсеш мөхитен яңарту: уен жиһазлары, спорт инвентаре сатып алу	100,0 мен сум.	110,0 мен сум.	110,0 мен сум.	120,0 мен сум.	120,0 мен сум.
1.5.	Предмет-үсеш мөхитен яңарту: компьютерлар, интерактив комплекслар сатып алу	250,0 мен сум.	120,0 мен сум.	120,0 мен сум.	100,0 мен сум.	100,0 мен сум.
1.6.	«Ел тәрбиячесе» еллык муниципаль hәнәри конкурсын оештыру	10,0 Мен сумн арда	10,0 Мен сумна рда	10,0 Мен сумнард а	10,0 Мен сумнар да	10,0 Мен сумнар да
1.7.	Мәктәпкәчә белем бирүнен эчтәлеген яңарту hәм педагогик технологияләр керту шартларында яңа идарә технологияләрен, формаларын, ысулларын, идарә чаralарын керту	+	+	+	+	+

1.8.	Ресурс үзәкләренең - федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә керту буенча база мәктәпләренең эшчәнлеге (Алешкин – Саплык балалар бакчасы), балаларны ике дәүләт теленә өйрәтү программаларын гамәлгә керту буенча (Иске Чүпрәленең 1 нче балалар бакчасы)	10 мен сүм.	10 мен сүм.	10 мең сүм.	10 мең сүм.	10 мең сүм.
1.9.	Иновацион эшчәнlek юнәлеше нигезендә мәктәпкәчә белем бирү житәкчеләре hәм педагогларының hөнәри компетентлыгы дәрәжәсен күтәру	+	+	+	+	+
1.10.	ДО ФДОС ны гамәлгә ашыру буенча семинарлар, түгәрәк өстәлләр, мастер-класслар үткәру	+	+	+	+	+
1.11.	Янгынга каршы чарапар (янгын сүндерү жайланмасы сатып алу, агач конструкцияләр эшкәрту)	450 мен сүм.	480 мен сүм.	500 мең сүм.	550 мең сүм.	550 мең сүм.
1.12.	Тәрбияләнүчеләр өчен муниципаль конкурслар үткәру	10 мен сүм.	10 мен сүм.	10 мең сүм.	10 мең сүм.	10 мең сүм.
1.13.	Педагогик хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәру (командировка чыгымнары)	150 мен сүм.	150 мен сүм.	150 мең сүм.	150 мең сүм.	150 мең сүм.

2. Гомуми белемне үстерү, шул исәптән инклюзив мәгариф

2.1.	ВОШ hәм РОШ муниципаль этапын үткәру	10 мен сүм.	10 мен сүм.	10 мең сүм.	10 мең сүм.	10 мең сүм.
2.2.	Укучыларның ВОШ төбәк этапына юнәлеше hәм РОБның йомгаклау этапы,	150 мен сүм.	150 мен сүм.	150 мең сүм.	150 мең сүм.	150 мең сүм.

	«Олимпка юл»	сум.					
2.3.	Укучылар өчен конференцияләр hәм муниципаль конкурслар үткәру	10 мен сүм.					
2.4.	Педагогик hәм житәкче хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрү (командировка чыгымнары)	300 мен сүм.					
2.5.	«Ел уқытучысы», «Педагогик дебют» Бөтенроссия конкурсының муниципаль этабын оештыру hәм уздыру .	25 мен сүм.					
2.6.	«Һөнәри конкурсларда жиңүчеләрне бүләкләү» чарасы	25 мен сүм.					
2.7.	Мәгариф хезмәткәрләренең август конференциясен үткәруне оештыру	100 мен сүм.					
2.8.	Яңғынга каршы чарагалар (яңғын сүндерү жайламасы сатып алу, агач конструкцияләр эшкәрту)	750 мен сүм.	800 мен сүм.	750 мен сүм.	800 мен сүм.	800 мен сүм.	800 мен сүм.
2.9.	БДИга әзерлек буенча ресурс үзәкләренең эшчәнлеге	20 мен сүм.					
2.10.	Мәктәпара консультацияләр оештыру hәм уздыру	+	+	+	+	+	+
2.11.	Сәләтле балалар белән эшләү буенча база мәйданчыклары эшчәнлеге	20 мен сүм.					
2.12.	Уку елы йомгаклары буенча Чүпрәле муниципаль районы Башлыгыннан иң яхши уқытучыларына грант ярдәме	100 мен сүм.					
2.13.	«Ел уқытучысы» муниципаль	10	10	10 мен	10 мен	10 мен	10 мен

	конкурсы	мен сум.	мен сум.	сум.	сум.	сум.
2.14.	Югары педагогик белемле белгечләрне максатчан әзерләү турында югары уку йортлары белән шартнамәләр төзү	+	+	+	+	+
2.15.	«Юл картасы» нигезендә мәктәпләргә һәм предмет укытучыларына методик ярдәм күрсәту	+	+	+	+	+
2.16.	Дистанцион консультацияләр оештыру һәм уздыру	+	+	+	+	+
2.17.	Татарстан Республикасы мәгариф оешмаларында «Хезмәткә һәм оборонага әзер» (ГТО) бәтенроссия физкультура-савыктыру комплексын гамәлгә кертуне оештыру	+	+	+	+	+
2.18.	Сәламәтлеккә ярдәм итүнең озак сроклы программаларын эшләү һәм гамәлгә ашыру.	80 мен сум.	80 мен сум.	80 мен сум.	80 мен сум.	80 мен сум.
2.19.	Инвалидлык һәм сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балаларны тәрбияләүче гайләләргә ярдәм йөзеннән социаль проектларны оештыру һәм гамәлгә ашыру	100 мен сум.	100 мен сум.	100 мен сум.	100 мен сум.	100 мен сум.
2.20.	З һәм аннан да күбрәк балалары булган һәм сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән мәгариф оешмалары базасында менталь хокук бозулар һәм аутистик спектр тайпышлары булган балалар өчен ресурс класслары булдыру	100 мен сум.	100 мен сум.	100 мен сум.	100 мен сум.	100 мен сум.

2.21.	Балалар ижтимагый оешмалары эшчәнлеген активлаштыру	+	+	+	+	+
2.22.	Чүпрәле муниципаль районы башлыгының балалар ижтимагый оешмалары лидерлары һәм активистлары белән очрашуы	+	+	+	+	+
2.23.	Ирекле инициативаларны тормышка ашыру	+	+	+	+	+
2.24.	9,11 сыйныф укучыларының мәнфәгатьләрен һәм һөнәри ниятләрен диагностикалау	+	+	+	+	+
2.25.	«Чүпрәле муниципаль районы гомуми белем бирү учреждениеләрендә укучыларга һөнәри юнәлеш бирү» муниципаль программының эшләү, раслау һәм гамәлгә ашыру	+	+	+	+	+
2.26.	Чүпрәле муниципаль районы Башлыгының студентлар белән ел саен очрашуы	+	+	+	+	+
2.27.	Акция үткәру максатыннан «Неделя без турнекета» Дрожжановского муниципального района мәктәпләрен обучающиеся организации и предприятие белән танышу максатыннан.	+	+	+	+	+
2.28.	Аграр, сәнәгать өлкәләрендә (сәнәгать паркы мәйданчыкларында, агроколдингларда), мәгарифтә (ин яхши яшь педагогик кадрларның килүе һәм аларның районның мәгариф һөнәри оешмаларында	+	+	+	+	+

	үсеше), сәламәтлек саклау өлкәсенә (тар белгечлек кадрлар белән тәэмин итү), яшь белгечләрне эшкә урнаштыру);					
2.29.	гомуми белем бирү оешмаларын уңышлы тәмамлаучылар белән, аларны районга кайтару максатыннан, озак сроклы үзара файдалы контрактлар төзу;	+	+	+	+	+
2.30.	"Иске Чүпрәле күппрофилье лицее" МБОУ бинасына капиталь ремонт	7273, 78 мен. сум.				
2.31	«Марс урта гомуми белем бирү мәктәбе» МБОУ бинасына капиталь ремонт		7273,7 8 мен.с ум.			

Мәгариф сыйфатын бәяләү системасын үстерү

3.1.	Уtkәry Дәүләт йомгаклау аттестациясе	150 мен сум.	150 мен сум.	150 мен сум.	150 мен сум.	150 мен сум.
3.2.	МСОКО кысаларында чараларны тормышка ашыру	25 мен сум.	25 мен сум.	25 мен сум.	25 мен сум.	25 мен сум.
3.3.	ООга методик десантлар Уtkәry өчен район эчендә чыгуларны оештыру (ГСМ сатып алу)	25 мен сум.	25 мен сум.	25 мен сум.	25 мен сум.	25 мен сум.